

Sant Marc, patró de la confraria gremial més antiga de Barcelona

El Dr. Martí Bonet repassa, a la Catedral, el retaule de la capella dedicada a l'evangelista, que està ple d'icones en forma de sabata per recordar l'ofici del qual és patró

17 setembre, 2015 - ESGLÉSIA DE BARCELONA

Podem caminar pel claustre de la Catedral i no adonar-nos. O passejar pel carrer dels Comtes i no fixar-nos. Fins i tot, podríem fotografiar la capella de Sant Marc evangelista i no veure-les. Amagades per tota la Catedral es poden trobar múltiples sabates, símbol del gremi de sabaters i de Sant Marc, el seu patró.

Aquesta simbologia, juntament amb el lleó que caracteritza l'evangelista, conflueix en la capella dedicada a Sant Marc, el retaule de la qual va ser acabat l'any 1692 per l'artista Bernat Vilar. En aquest retaule, a més d'aparèixer el patró dels sabaters, hi consta sant Annià, sabater i bisbe també, i sant Crispí i sant Crispinià, reis i màrtirs devots de Sant Marc. Als murs del costat de l'altar hi ha dos quadres del pintor Francesc Tramulles: sant Marc

escrivint l'Evangelí i la captura i martiri del sant.

Sant Marc i els sabaters

Diu la història que Sant Marc, abrandat per la seva fe evangelitzadora, va arribar a Alexandria, d'on Sant Pere l'havia nomenat bisbe. El sant havia caminat tant que, en entrar a la ciutat, s'adonà que duia les sandàlies completament destrossades. Aviat trobà un obrador, on demanà que les hi adobessin. Annià, que així s'anomenava el mestre, es posà tot seguit a la feina, però amb tanta mala sort que es clavà l'alena a la mà. Sant Marc va agafar una mica de terra, la va pastar amb la seva pròpia saliva i amb aquell fang cobrí la ferida, estrocant-se la sang immediatament. Annià va quedar bocabadat i va voler saber com es deia aquell foraster.

El Sant es va presentar com un simple servidor de Jesús i com Annià es va mostrar disposat a seguir a un senyor que tenia aitals servents, Sant Marc li va explicar la veritat de l'Evangelí fins a convertir-lo en un veritable creient. Quan Marc va ser perseguit a Alexandria, va elegir Annià com a successor seu en el bisbat. És, per això, que l'evangelista és el patró dels sabaters.

Per què dedicar un altar a Sant Marc?

A partir de la permissió reial de Pere el Catòlic, l'any 1200, la Confraria de Sant Marc Evangelista va ser una de les que va poder actuar oficialment. Tot i així, es creu que ja existia anys abans ja que es va sentir amb prou força econòmica per sol·licitar l'any 1203 -tres anys després de la legalització- el permís del Bisbe de Barcelona, Berenguer, per a edificar un altar dedicat a Sant Marc dintre del Sepulcre de la Seu. Així es va construir la primera capella que aixoplugava el primer altar i que estava situada al claustre de la catedral romànica.

Tot i ser enderrocada per no resistir el pas del temps, els mestres sabaters van tenir la seva capella en la nova Catedral gòtica. Tot i que els retaules que personalitzaven la capella han anat canviant, ara es pot admirar un altar barroc, que va ser inaugurat el 25 d'abril de 1692,

Sant Marc, patró de la confraria gremial més antiga de Barcelona

coincidint amb la festa de Sant Marc.

Sabates a tot arreu

Des de final del segle XV, el claustre de la Catedral de Barcelona va acollir el fossar dels mestres sabaters, al davant de la Sala Capitular, i cada vegada que moria un membre del gremi es feien repicar les campanes, un costum que va perdurar fins al 1936. És per això que el terra del claustre de la Catedral està ple de sabates. Era allà on s'enterrava als mestres sabaters tot i que, des de fa un segle, els cossos ja no estan sota aquestes pedres, que han mantingut la seva fisonomia.

Però no només al claustre. Al carrer dels Comtes, just davant del Museu Marès, si s'alça la vista als grans finestrals exteriors de la Catedral, es pot veure una sabata esculpida sobre la pedra que indica on està situat -a l'altra banda, a l'interior- l'altar de Sant Marc evangelista.